

VÝŠ A VÝŠE

Román V. Lužické.

Běla vyskočila, ohlédla se a ruměn živý zbarvil její lice. Stála tvář v tvář před doktorem Sezimou. Oba neměli slov, oba byli plni nesnázi a oba zářili štěstím.

"Jaké vzácné jest mi shledání štěstím," pravil doktor, ukláněje se.

Děkovala mlčky, ale na okamžik vnořila očka svá ve hvězdy očí jeho. Jaká radost zářila tam! O pravdivé to štěstí thumočily. — Vždyť na ni myslil, kráčeje do vřechu, a nyní ji vidí!

Mlčeli. Běla pohlédla k nebi, doktor hleděl na Bělu, ale slova nepřicházela.

"Slečna sama," prohodil konečně.

"Vyjela jsem s otcem do Mirova a vyšla si, abych v okolí se rozhlédla," rozpačité odpovídala.

"Slečna ani nevycházíš!"

"Otec uzavřel se a my s ním," pravila Běla. "Ještě jsem se nepoděkovala za laskavost páne doktorova."

"Prosím, slečno, ani slova! Bylo mi to povinností milou, a kdyby i nebyla Šimůnková mi vyřizovala přání slečnino, nikdy nebyl bych se stal soupeřem pana otce. Přijal jsem kandidaturu, a by jiný nebezpečný sok se nevyškyl."

"Nezastíval jste mi, že jsem se osměřila..."

"Naopak, slečno, byl jsem šťasten!"

"Rozpakovala jsem se dlouho, ale láska dětinná zvířetila."

"Já slečnu děkuji za důvěru."

"Čas, abych šla..."

"Ó zůstaňte!" zvolal ohnivě.

"Stěží tohoto už se mi dávno, dávno nedostalo, abych se slečnou promluvíti si mohl." Vroucí zvuk hlasu jeho rozchevřil bytosti její. Zůstala, vždyť bylo tak sladko být ji jemu poslušnou.

Doktor, jako by měl za povinnost nyní omluviti příchod svůj, pravil: "Přicházím hledat ubohého Otá. Zmizel hned z rána po noci velmi zlé a posud se nevrátil. Paní Trubáčková je všudek rozčilená a vyslala mne, abych se ohlédl, není-li na Mírově. Sám se obávám zlého."

Mrak na obzoru rodiny.

I kapličky Mírovské seděla Běla na kamenné lavice a rozhlížela se po okolí. Snivě hleděla Běla na krásu letní přírody, ale chvilu tomu již, což přestala se jí diviti a kořiti, chvilu to, v níž duše její upřehla dále přes pohoňnaný kraj a hledala duši druhou, se kterou byla tak sdružena, že nebylo více rozdělení možného. Odlesk nežných citů divých, podoban záři světice, rozlil se po tváři její, — usmívala se jako dítě, jež ve snu vidí andělíčky. Snad je viděla! Vždyť každý vzdech, každý záhyb citu čistě lásky, jež spojuje dvě duše, odnášá anděl k nebesům za dar nešťastným s pouti pozemské.

Láska tak je mocná, že si přikouzlí obraz touhy, a duše s duší neviditelně se spojí v ideji; proto také milující nebyvá sám ve chvíli zasvěcené kultu citu svého, a proto bývá samota milujícím tak milá! Bělu těšovala nyní více, než kdy jindy, nebo byla-li sama, mluvila s ním, jenž uchvátí duši, srdce i bytost její.

Náhle se lůko její zasmušilo, jako oblaka se zatemní, když po nich roztáhá svá křídla černá vystupující mrak, a Běla hluboce si vzdychla. Po nebyl vdech lásky, který se vydechne jen jako vůně květin, to byl výraz bolesti, která s drala a prsou. Co trápí dívku andělskou? Jaký asi mrak přeletěl jasně nebo myslí její?

Připomněla si ve svém štěstí u bohého, mladého muže, který s nešťastné lásky záleží; vzpomněla si na dívku, jež obzor rodinného života jejich zatemnila a sama se vydala akáze.

"Můj sen se vyplnil," pravila si Běla smutně. "Co přišla ona, jen samý smutek se v domě našem hostil. Otec je dnes opět smuten, sklíčen! Ó nebláhé veřejné zápašy! Proč jen se tak marně trápi! Otáladost je alá nemoc!"

Otcova sklíčenost myslí byla mrakem, který zasíral jasný obzor divčina života.

Útek Mariin z Dubína hlouběji dotekl se struny Hrdinova srdce, než se chtěl přiznati. Bojoval a žalem, hrdostí a ctižádostí, ani sobě samému nechtěl vyznati, jak ho to boří. Byla mu trnem v oku, dokud ji viděl kolem sebe, živou u pomínku minula, svědkem jeho nemůžné zrady; ale upokojením bylo mu vědomí že je v bezpečí, v jeho domě, že jí neschází na ničím, že je v ochraně jeho a choti vznešené. Nemohl jí milovati, snad proto, že mu přišla živě připomínala na matku. Nevěděl o ní, netázal se na ni, měl za to, že povinností svým učinil zadost, a ona přišla žádat za více. Ó že kdy přišla!

Co jej opustila bez rozlučení, vrhnuvši se do víru světa sama, se svou nenasytnou touhou po výši, co byla vinnice, stále však myslil na ni. Cit byl probuzen a hlásil se k životu. Viděl stále před sebou obraz matky její, která mu domlouvá: "Proč jsi jí nestřehl? Já jsem ti ji poslala, měla být smířlivá mezi námi!"

Zapuzoval každou myšlénku, každou vzpomínku, ale myslil přece, vzpomínal! Byl zdumělý, opravdový, nebyl stále na stráži, neusmíval se, slova mu vypovídala poslušnost, byl více člověkem, ale méně herecem; proto ztrácel přízně. Ani sám netušil, jak zvolna kamének za kaménkem se sřícuje s podstavce slávy a velikosti pod nohama jeho. V posledním okamžiku, když doktor Sezima nepřijal kandidaturu a jiného kandidáta nebylo, byl sice Hrdina zvolen, ale tím více nyní nenáviděl! Jedenkrát vzbuzený odpor proti němu nezánikl více, ale jako každé byly rychléji roste než vzrůstá rostlina, vzrůstal se den co den. Nebylo dne, který by mu nebyl přinesl nějakou újmu, pokorení, rozčilení, a už ani výmluvnost, ani dvorné chování, ano ani divadelní afekty nebyly s to, aby získaly, co ztratil na úte a na mínění veřejném. Dnes žádali to, zitra ono, dnes jej v novinách veřejným listem upomínali na povinnost poslance, zitra mu poslali adresu nedůvěry, a tak šla rána za ranou. Rychleji přechá lidská přízeň, než se dobude, a kdo na ni stavěl, stavěl na písku; dnes na trůně, zitra v praechu, již vícekrát opakovalo se v dějinách lidstva.

To všechno činilo jej rozmrzelým, přehlým, nevlidným. "Já složím svůj poslanecký mandát!" říkával, když jej zase urazili.

"Ó učin tak, milý manžele!" prosívala paní Hrdinová. On však nečinil tak. Pokušitel slavnomanu a ctižádosti nedal mu pokoje, vavřiny mužův opravdu velkých, nepřály mu spání, nemohl se odhodlati, aby sestoupil s výše, nemohl se rozloučiti.

"Až mne svrhnou, teprv půjdu!" říkával sobě. "Nepůjdu do brovolně. Co by o mně řekli druzí? A co bych pak činil? Jsem ještě při síle, v nečinnosti bych si zoufal! Lépe být mučnickem, než samovrahem; proč bych vraždil sama sebe?"

Takto sebe klamal, sám před sebou neústupnost svou a touhu po slávě ospravedlňoval. A když mu choť připomínala, aby se vzdal nevděčné činnosti, opět říkal: "Neměl bych činnosti, má milá, a bez činnosti, jaký to život!"

"Máš dosti práce a starosti!" Hospodářství všeobuh, přemýšlejí, kde jaký podnik by se dal zřídit, na panství našem, a hned nalozná práce dosti. Vše, že ani nejá zrozen pro takové hlubší život veřejný! Více by ti svědčilo štěstí života tichého."

Jindy by jí byl za takové slovo opovrháivě zmáhl, ale nyní pouze odvětil: "Povinnosti člověka je, aby pracoval pro obecné blaho a nejen pro sebe. Pouze sebe stává svoje já nad ostatní."

Choť mlčela; nechtělať mu rušiti krásné jeho iluze. Manžel se nyní stáláti a Hrdinová se bála porušiti krásný souzvuk rodinný slovem příliš naléhavým.

"Že jsem tebe dříve nepoznala!" říkával jí manžel. "Ty jsi dobrá a milo posloucháti tebe."

"Ach, buď uaru já nebo on!" vadyhávala pak pokračoval Hrdina.

vá. "On se změnil k nepoznání! Štěstí takové není možné na dlouho!"

Byla šťastna, ale klidnou nebyla. Zdumělá manželova, jeho boly, zápašy, všechno trpěla s ním. On jí nečinil podílíni slávy a radosti, ale v utrpení sama se přihlížela pro svou polovinu.

Velice jí trápila Marie. "Můj čin nebyl bohulibý," pravila si: "a přece jsem jej konala ze srdce čistého. Či nebyla pohumka dosti šlechetná? Nebyla-li jsem při tom pravou křesťankou? Co máme činiti!" tázala se manžela v úzkosti své. "Kterak bychom ubohou měli chrániti, zpět jí přivolati?"

"Nemluvej o ní!" zvolal prudce. "Nechee-li, abychom ji zadržovali, nezadržíme jí!"

"Tebe to trápí, jsi přece jen otec! Ó nedej se vésti nepravým studem, neskryvej přede mnou cit! Hledejmež ji!"

"Pozornost vzbuzovati? Novým řečem a promlouvám se dávat i šane? Nikdy. Ona odešla, znám jí více. Rodiče se zřeknou svých nezdrárných dětí, i když je znali od dětství; já jí nezna, mně zůstala eiz, k srdci mému se nepřiblížila, nechee jí více znáti! — Přestala býtí deerou mou, když udrelha ode mne a zapomněla na čest a stud! Nemluvej o ní!"

Poslechla, nebo viděla, že manžela každé slovo o ní pronesené rozčlňuje; sama však se potají o ní starala. Uslýševši, že žije skvěle, v přepychu, že užívá radosti života velkoměstského s veselou tyáří, pravila si: "Buď je šťastna, buď lehkomyšlna; ale jisto, že by mne i rady mě zamítla! Bůh jí napraví!"

Osud Otávy jí hluboce dojal a rozchevřil. Trubáčková v každé sežhzi se slzami vypravovala a volala trest nebes na hlavu bídnic, která zničila tak učeného muže.

Hrdinová se vždy zachvěla. "Kletba její mohla by stihnouti i mého chotě!" lekala se. I zdvojnásobila modlitby, oběti a dobré skutky, aby nebe usmířila a radem svým.

Tak uplynula zima na Dubině jednotvárně a smutně. Když s jarem baron Dřenicý vrátil se na panství, ulekla se Hrdinová; bylat zmítána nepokojem děsným. Opustil Marii? Či přijel pouze pro peníze? Obrazová výstava v Praze, kterou také Běla na rozkaz otevír obelala obrazem, poskytl jí vítané příležitosti, aby se do Prahy podívala a na Marii popatřila. Nemohla se dopřítiti jejího bytu, ale náhoda byla jí příznivou. Uzděla Marii vycházeti z modního krámu, vstupovati do vozu, a za ní tam vkládali balíky nakoupených látek s hlubokými úklonami. Zářila se, hrdě vypínala hlavu a kývala milostivě.

"Je na výši," řekla si Hrdinová. "Zdá se býtí šťastnou. Bože, bože, dejž, aby to dobře skončilo."

Usednuvši do nejbliže stojícího fiakru, kázala sledovati Mariin povoz, aby vypátrala její byt. Zastavili se ještě u dvou krámů, pře než Marie jela domů. Hrdinová posečkala opodál ve voze, a když Marie v domě zmizela, vystoupila také, by se v domě na ni vypatřala. Uslýšela, že žije nádherně a že je nevěstou jednoho barona. Hrdinová se upokojila. — Baron jí opravdu mluje a chce jí učiniti chotí svou. Proto její nakupování!

"On bude mít krásnou ženu, o na barona," řekla si. "Ona dojde výše toužené, on v rodinném životě nalezně sama sebe! A Hrdina se upokojí, že přece baron jeho deuru si vezme za choť."

Byla nyní pokojnějši, a bez vztěchu i výčitek obehjímala a blaha deuru svou. Když i ta druhá je šťastna, bude nebo přáti Běle!

Běla byla andělem záuku Dubinského. Těšila matku, obveselovala otce a udržovala v rodině život, veselost. Když ani lichotání jejimu, ani řečem veselým se nepodařilo otce rozveseliti, aby myšlénky jeho chmurné se rozpřehaly, brávala útočiště k hudbě a zpěvu. Běla byla z dítěteček vzdělaných, a kdykoliv hrála nebo zpívala, vždy se ozývaly ve zvucích duše a srdce její.

"Ty můj Davidě!" říkával otec, hladě vlasy její a lbaje čistě, bělostně čelo deurino.

Nejvíce se bála Běla návštěv Vrbických. Otec pak pokračoval rozčlilen. Uzděla-li košar po silnici k Dubínu se blížiti — a Běla nejdříve jej viděla, protože po

hled k Vrbicům se jí zdál býtí nejkrásnějším — už spěchala k oteví. "Zase jedou k nám Vrbičtí!" říkávala s úsměvem a žertovala o návštěvách a požadavcích jejich.

"Nevšimnej si řecí jejich, tatíčku!" radila mu. "Zůstaň kliden při všem. Ono je to všechno omrzí, jen vyčkej!"

Láska její dětská nepredešla obyčejně rozčilení otcovu a nezadržela rány namířené proti němu; příchod hostí Vrbických zůstavil vždy chmury na čele otcově. Tak i dnešní návštěva, která před polednem se dostavila do záuku ku svému poslanci, aby žádala za podporu při zařízení okresní nemocnice. Vytýkali mra, že dvakrát je již žádali a posud nic se nečinilo ve prospěch okresu, že za ně nemluví, o blaho jejich se nestará.

"Doufali jsme, etěný pane poslanče," pravil pan Trubáček, mluvíci deputace, "že se více zastanete nás a že slibům dostojíte všem."

"Tak, tak," dokládal pan purkmistr.

Hrdina nyní popudlivý a přehřlý, svařtil čelo a oko jeho se zakřivilo hněvem. Založiv si obě ruce křížem přes prsa, hrdě hlavou hodil a postavu svou vztýčil, jako by jim ukázati chtěl, že jsou proti němu pidumůžiti. Opovrhivě si je změnil a pak pohrdlivě pravil k nim: "Starejte se o blaho obce, jež svěřila se rukám vašim, jako já se starám poctivě o okres svůj poslancký! Usporaďte si doma své záležitosti obecní a pak teprve se starejte o blaho okresu, vř zvalatové, komedianti..."

A nyní se rozproudil hněv Hrdinův v takové míře, že nebylo lze zastaviti jej. Metal jim ve tvář veškery jejich hříehy, jež spáchali na obci, káral jejich netečnost, ospalost, sobectví, jež nejprve hledá zisk vlastní a pak teprve blaho veřejné, ano nepořádek, i nepočetivost. Slovo zlé bylo vyřčeno a nedalo se více omluviti. Hněvu rozkaecnému učiněno bylo zadost, deputace odešla s nepořizenou, ale s neukrotitelnou nenávisťi v srdci. Rozkol byl dokonán, smíření nemožno, to poznávali jak měšťané tak i Hrdina, který pozdě nahlézel, že se přenáhliil a zapomnul, že cesta diplomatická není přímou, ale mluje zatáčky.

"Již mne všechno opouští," pravil si, "i moje obezřetnost."

"Tatičku, nevjedjeme-li si na Mírově?" otázala se Běla po poledni, vidouc, že otcova zasmušilá mysl se nechee vyjasniti.

"Vystupuje mračno na jihu, není radno vydati se," odvětil.

"Mrak nám neškodí! Už od rána si prohlíží modré nebe, má-li se na něm uhostiti, ale nežene se dále!"

"Zvolna, ale jistě se blížívá zkáza," pravil otec.

"My se nebojíme, tatičku, víd, a pojedeme," žertovala Běla. "Já bych tak ráda podívala se zase jednou do kaple."

Deeřině lichočení otec neodolal. "V Mírově bude asi také dosti řízení a dohlížení třeba," řekl.

Po cestě Běla svitčila, ale otec mlčel a přemítal. Minulost s ním úřtovala, a postavil si se ten to neuprosný věřit před člověkem, těžko vymknouti se mu.

"Slabosti, lidské touhy, kolotání života, viny velkého proudu, ale žádné hříehy, žádné viny," omlouval se. Omlouval se, ale úřtu nezapravil.

"Ne, ne," volala tyranka minulost: "byl jsi malým mužem, neměl jsi činnosti, povolání, hnal jsi se do výše za každou cenu, a v zahále uurtvil jsi sílu ducha. — Je-li to činnosti, co jsi v životě provedl? Pouhá to honba za penězi, za blahobyt, za slávu, plavý květ, prázná skořepina. — Ztratil jsi sama sebe, strávil bodu pravého. Ani tvé nynějši shblžení s chotí nevyplní mezeru duše a srdce tvého. Ona je na výši ženské čtosti a důstojnosti, odpouští, mluje, ale neobšťastní tebe, Posaď jí, posáď!"

Hrdina si hluboce vzdychl. Jeli právě lesem, kde za stromem ukryta stála Marie.

Vzdech oteví Bělu nepokojoval a padl jako kámen na srdce její.

"Bože, bože," modlila se, "vrať domu našemu bývalý mír a oteví klid duševní!"

(Pokračování.)

Okolně potřebujete pro své hospodářství, výhodně koupíte prostřednictvím Matěho Osamovatele Českého Amerického Vankova.

Frank Svoboda
Umělecký závod
POMNÍKOVÝ
Největší
sklad pomníků
ve Spojených Státech
1215-25 So. 13th Str.
OMAHA, NEBR.
Phones:
Office: Douglas 1872.
Residence: Douglas 5216.

Scott-Omaha Tent and Awning Co.
Stany, plachtová stínidla, pokryvky, vysuté plachty, houpačky, vůbec vše, co se hotoví z plátna (canvasu).
II. a Harney St.r, OMAHA, NEB.
Pomozte nám vzrůstat! 42-3m

Lee-Glass-Andreesen Hardware Co.
PRODÁVÁ VE VELKÉM
Utačené, vyráběné a lakované plechové náčiní. — Činovaný plech, železný plech a kovové zboží. — Ostrnatý drát, hřebíky, nožičské zboží, bicykly, střešné zbraňe, ráboje a sportovní zboží všeho druhu.
9th and Harney Streets. OMAHA, NEBRASKA.

Pozor na zrak!
Sklá na oči připravujeme dle nejnovější metody. Máte-li slabý zrak, neodkládejte, bude to jen ku Vašemu prospěchu.
Bolení hlavy, závrat odstraní často dobře příptšobné brýle.
Tisíce lidí jsme uspokojili. Ceny mírné. 28-ť
A. Cecha & Oldřich Cecha, registrovaní
čestí optikové
1248 So. 13. Street, Omaha

Závod pohrobnický a balsamovačský
Frank a Dorota Jandovi
opravení pohrobnický a balsamovačský
v č. 1235 již. 13. ul., Omaha, Neb.
Rakve u nás odřízíte levněji nežli kdekoliv ve městě.
Tel. Douglas 2984

THE MERCHANTS NATIONAL BANK
OF OMAHA, NEBR.
UNITED STATES DEPOSITORY
Capital \$600,000.00. Surplus and profits, \$800,000.00.
The Merchants National Banka otevřela spořitelni oddělení a bude platiti na uložené peníze 3 procenta úroku ročně.
Chceme s vámi obchodovat
2775
LUTHER DRAKE, President. FRANK T. HAMILTON, Vice-President.
FRED P. HAMILTON, Cashier. B. H. MEILE, Ass't. Cashier. S. S. KENT, Ass't. Cashier.
P. A. CURCUDEN, Ass't. Cashier.

Let me send you FREE PERFUME
Write today for a testing bottle of
ED. PINAUD'S LILAC
The world's most famous perfume, every drop as sweet as the living blossom. For handkerchief, atomizer and bath. Fine after shaving. All the value is in the perfume—you don't pay extra for a fancy bottle. The quality is wonderful. The price only 75c (6 oz.). Send 4c for the little bottle—enough for 50 handkerchiefs.
PARFUMERIE ED. PINAUD
Department M.
ED. PINAUD BUILDING, NEW YORK